

Lausuntopyyntö HE 22/2016 vp laiksi taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä

Vastauksena lausuntopyyntöönne hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä ja yritystuen yleisistä ehdoista annetun lain (786/1997) kumoamisesta toteamme, että hallituksen esittämän lain tavoite varmistaa tukien paras mahdollinen vaikuttavuus ja tehokas käyttö ovat yhteiskunnallisesta näkökulmasta kannatettavia päämääriä. Esitys hyvien tukien edellytysten säätämisestä laissa ja hyvien tukien periaatteiden soveltamisesta uusien tukiohjelmien valmistelussa, sekä kansallisen ennakoarviointimenettelyn tehostaminen ja tukien vaikuttavuuden säännöllinen jälkikäteinen arviointi ovat linjassa tämän päämäärän kanssa.

Esitetyn lain yhtenä tavoitteena on parantaa kansallisen arvioinnin laatua ja vaikuttavuutta. Tukien vaikuttavuuden arviointi on haasteellinen tehtävä, jonka toteuttaminen vaatii tutkimuksellista erityisosaamista. Tällaista osaamista ei voida edellyttää virkamiehiltä eikä tukien vaikuttavuuden arviointia voida jättää virkamiestyön varaan. Onkin kannatettavaa, että vaikuttavuuden arvioinnit teetetään ulkopuolisilla asiantuntijoilla. On kuitenkin olennaista, että ainakin merkittävimpien yritystukien ja tuki-instrumenttien osalta varataan riittävästi resursseja tukien vaikuttavuuden tutkimukselliseen arviointiin.

Lain soveltamisalueen ulkopuolelle on jätetty verotuet sekä kuntien myöntämät tuet. Ratkaisun perustelut ovat ymmärrettävät. Suomen innovaatiojärjestelmän kokonaisuuden kannalta nämä ovat kuitenkin keskeisiä kysymyksiä. Siksi on toivottavaa, että näihin kysymyksiin kiinnitetään huomiota lainsäädännön kehittämistyössä tulevana vuosina.

Heli Koski, ETLA

Mika Maliranta, ETLA/Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu